Kuuleminen: HE 227/2022 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden *korotetuista poistoista* verovuosina 2020–2023 annetun lain muuttamisesta sekä *peitellyn osingonjaon* verotuksen laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi

Olli Ropponen | Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etla |

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto 27.10.2022

Esityksen pääpiirteet

1) Ehdotetaan uusien koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenojen vähentämiseen liittyvien **korotettujen poisto-oikeuksien** jatkamista vuosille 2024 ja 2025
   - Näistä hankintamenoista sallittaisiin korotettu **50 %** menojäännöspoisto (25 % sijaan)
   - Tavoite: **investointien** kasvattaminen
2) Ehdotetaan **peitellyn osingon** tulevan kokonaan veronalaiseksi vuodesta 2023 alkaen
   - Tällä hetkellä **75 %** ansiotuloa, 25 % verotonta tuloa
   - Tavoite: vähentää kansainvälistä **veronkiertoa** ja **aggressiivista verosuunnittelua** kiristämällä peitellyn osingon verotusta ja vähentämällä tätä kautta voitonsiirtoa

Korotetut poistot

- Tavoitteena **investointien** kasvattaminen
- Kv-tutkimuskirjallisuuden mukaan korotetut poistot vaikuttavat **positiivisesti** investointeihin:
  - Maffini ym. (2019; UK, **laite**investoinnit)
    - 1. vuoden korotettu poisto-oikeus pienet yritykset (40 % vs 25 %)
    - Identifikaatio: liikevaihtorajan & pääomarajan muutokset 2004
    - investointiaste kasvoi **2.1-2.5 prosenttiyksikköä**
  - Ohrn (2019; USA, **teollisuus**)
    - Välitön täysi vähennysoikeus (Section 179 expensing; federal) & korotettu poisto-oikeus (1. v.)
    - Identifikaatio: osavaltiokohtainen vaihtelu
    - $100 000 allowance -> investointien kasvu **2 %**; 100 % korotettu poisto-oikeus, investoinnit **18 %**
  - Zwick, Mahon (2017; USA, **kone**investoinnit)
    - Identifikaatio: toimialojen sisällä olevat poisto-oikeuserot (korotetut poistot)
    - Investoinnit kasvoivat **10.4 %** (2001-2004; korotettu 30% - 50%) ja **16.9 %** (2008-2010; 50 %)
    - Pienet yritykset reagoivat enemmän

Korotetut poistot

- **Suomessa** tarkasteltu korotettujen poistojen vaikutusta (Grönberg 2015)
  - Tuen **käyttöaste matala** tuotannollisten investointien osalta (2009-2010 & 2013-2015)
    - Ei näin ollen vaikuta saaneen aikaan merkittävissä määrin uusia investointeja → Miksi?
    - Joko **ei kannata** (tuen pienuus & listaamattomat & yritykset tappiollisia) …
    - …tai **ei ymmärretä** (lainsäädäntö mutkikasta & ei tietoa muutoksesta)
  - Suomen järjestelmässä erityispiirre: **listaamattomat yhtiöt**, omistajan verotus
    - Nettovarallisuus pienenee poiston myötä → ei välttämättä taloudellisesti kannattavaa tehdä korotettua poistoa
    - **Trade-off**: korkoetu vs suurempi huojennettu osinko
  - Verrattuna tuotannollisten investointien poistoihin, nykyisessä esityksessä ei rakennuksia
  - Korkotaso vaikuttaa kannusteen suuruuteen (korkeampi korko → suurempi kannuste; **korot** nousussa)
- Kohdistamalla korotettu poisto-oikeus **uusiin** investointeihin (inkrementaalisesti) parannetaan kannusteita lisäinvestointeihin, mutta vältytään tarjoamasta hyötyä joka tapauksessa tehtäville investoinneille
  - Yhteiskunnan verotulojen saamisen lykkääntymisestä aiheutuvat kustannukset merkittävästi pienemmät

Peitellyt osingot

- Tavoite: vähentää kansainvälistä **veronkiertoa** ja **aggressiivista verosuunnittelua** kiristämällä peitellyn osingon verotusta ja vähentämällä tätä kautta voitonsiirtoa
- Ehdotetaan myös peitellyn osingon tulevan kokonaan veronalaiseksi vuodesta 2023 alkaen
  - Veronalaisuus 75 % → 100 %
- Alun perin katsottu, että 100 % **ankaroittaisi** verotusta liikaa
  - **Mikä on muuttunut**, jotta ei enää ankaroita liikaa?
- Myös voitonsiirron mahdollisuuksia on pienennetty OECD:n ja EU:n laajojen toimenpideohjelmien kautta sekä kansallisilla veronvastaisilla toimilla
- **Ulkomailta** maksettujen peiteltyjen osinkojen osalta verotettavana jo 100 %
- Kiristää verotusta, joten aiheuttaa luultavasti muutoksen (suuruus toki epäselvä)
- **Onnistuuko** peiteltyyn osinkoon liittyvä muutos tavoitteessaan?

Yhteenveto

- Korotetut poistot pyrkivät **investointien** lisäämiseen
  - Kirjallisuuden valossa **onnistunee**
  - Suomen järjestelmässä listaamattomiin yrityksiin liittyvä erityispiirre
- Peitellyn osingon muutoksella pyritään kitkemään **veronkiertoa**
  - Onnistuuko/paljonko tuo tässä suhteessa lisää?
  - Vai **onko tosiasiallisesti vain veron korotus**?
  - Veronkierto ja verosuunnittelu perustuu tyypillisesti maiden rajat ylittäviin toimiin
  - **Ulkomailta** maksetut peitellyt osingot ovat jo 100 % veronalaista

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Puh. 09 609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki